
jaganma NgalA prAtaHsmaraNastotram

జగన్మఙ్గలా ప్రాతఃస్మరణస్తోత్రమ్

Document Information

Text title : jaganmangalAprAtahsmaraNastotram

File name : jaganmangalAprAtahsmaraNastotram.itx

Category : suprabhAta, devii, otherforms, devI, mangala

Location : doc_devii

Transliterated by : Pallasena Narayanaswami ppnswami at gmail.com

Proofread by : Pallasena Narayanaswami, PSA Easwaran

Latest update : July 4, 2017

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

October 30, 2022

sanskritdocuments.org

జగన్మజ్జలా ప్రాతఃస్మరణస్తోత్రమ్

గణేశసూరిచన్ద్రాశ్రేయవిరచితమ్

ప్రాతః స్మరామి గిరిజాం నవవమ్పకాభాం
కౌసుమ్భరాగరుచిరం వసనం వసానామ్ |
వీణానినాదకలనాకులతోలమౌలి-
మజ్జస్థకీరకలనాదకృతోఽనుమోదమ్ || ౧ ||

ప్రాతర్నమామి భవభామిని తేఽజ్ఞీయుగ్మం
సద్యఃప్రఫుల్లనదకోకనదానుకారి |
భక్తిప్రణమ్రదివిషడ్గణమౌలికోటి-
వ్యాసక్తహీరరుచిభిః పరిదీప్యమానమ్ || ౨ ||

దివ్యప్రభం కనకనిర్మితరత్నచిత్ర -
మజ్జోరరశ్మిలలితం ఘనగూఢవృత్తమ్ |
గుల్ఫద్వయం జనని తే పరిభావయామి
ప్రాతః ప్రబుద్ధనవనీరజముజ్జులశ్రీః || ౩ ||

జజ్ఞే శుభే తుహినాద్రిధరజే త్వదీయే
వృత్తానుపూర్వరచితే స్మరభూమిభర్తుః |
మత్తద్విపేన్ద్రకరబన్ధురతాపహారే
ప్రాతః స్మృతే సకలసమ్పదమాశు దత్తామ్ || ౪ ||

కామస్య శమ్భువశకారి మహౌషధీభిః
సంఘారితం చటులసంపుటయుగ్మలమ్భమ్ ||

జానుద్వయం కనకనిర్మితదర్పణశ్రీః
ప్రాతస్తుషారగిరిజే తవ చిన్తయామి || ౫ ||

రమ్భాభిరూప్యమదహారినవప్రకారౌ
భక్తాఘపర్వతపరాకృతివజ్రమారౌ |
ధ్యాయామి తేఽమ్భ ప్రతినాయకపోషకారా-

వూరుప్రగే హరరతాహరసజ్జవీరో ॥ ౬ ॥

ప్రాతర్భజామి జనమోహిని తే నితమ్బం
సంరబ్ధమన్మథమహేశవిమర్దభూమిమ్ ।
యశ్చీలయా వితనునాపి స భూతనాథః
సద్యో భవద్భవనకింకరతామలమ్భి ॥ ౭ ॥

యత్ర స్వజీవనమవేక్ష్య రతీశ్వరేణ
స్వం మన్దిరం తు నిరమాయి భవం విజేతుమ్ ।
తత్రే శ్రయే గిరిసుతే జఘనం ప్రభాతే
కాఞ్చీగుణగ్రథితరత్నవిరోచమానమ్ ॥ ౮ ॥

యశ్చాణిమాద్యఖిలసిద్ధివిలాసభూమి-
ర్యోఽజీవయద్ధరరుషా నిహతం రతీశమ్ ।
యస్మాదుదేతి నవరోమలతాతిదివ్యా
తం చిన్తయామి గిరిజే తవ నాభికూపమ్ ॥ ౯ ॥

బ్రహ్మణడమణ్ణలమిదం విధివాసరాస్తే
యస్మిన్నివాసమకరోద్భువి వస్తురూపమ్ ।
తస్మష్టిమేయముదరం హరనాయకే తే
సంచిన్తయే వికచపఙ్కజపిఞ్జరాభమ్ ॥ ౧౦ ॥

అర్హన్మనోరథపయఃపరిపూర్ణరూపౌ
దీవ్యాఙ్గరాగలులితావతిగాఢవృత్తౌ ।
ప్రాణప్రియాఙ్గపరిరమ్భణవామనాగ్రౌ
ప్రాతః స్తనౌ తవ భజామి భవాఙ్గభూషే ॥ ౧౧ ॥

దైత్యవ్రజప్రమథనోత్కటకోటివీర్యా
కోదణ్ణకాణ్ణకలితౌ కలకఙ్కణాఙ్కౌ ।
కామారికణ్ణకలనాకమనీయకాస్త్రీ
ప్రాతః కరో కనకసున్దరి తే స్మరామి ॥ ౧౨ ॥

పాశాఙ్కుశాభిరుచిరావపరో కరో తౌ
కేయూరకఙ్కణకరోర్మికరాభిరామౌ ।
ఊర్ధ్వో భవద్భజనచఙ్కుజనాన్తరాయ-
నిర్వాపణైకనిపుణాపుషసి స్మరామి ॥ ౧౩ ॥

ప్రత్యగ్రకోకనదకోషవికాసమాన-
సంవర్తికాః కరచతుష్టయశాఖికాస్తే ।
మాణిక్యకన్దకీరణోత్కలికానుకారా
మాం పాతు భూతపతిగేహిని కల్య ఏతాః ॥ ౧౪ ॥

నిర్ఘర్షితామ్బుజదలామలకోమలాభం
పద్మాఙ్గీతం కరతలద్వయయుగ్మమమ్బు ।
ప్రాతర్భవత్పదసరోరుహలీయమాన-
చేతోఽలినః శిరసి మే దయాయ నిధేహి ॥ ౧౫ ॥

విద్యానటీనటనకర్మవిశాలశాలా-
సప్తస్వరైకజనిభూరితకమ్బులీలః ।
కణ్ఠస్తవైష నవచమ్పకకోరకాభః
ప్రాతః స్మృతః శమయతాచ్చమలం మదీయమ్ ॥ ౧౬ ॥

నారఙ్గరఙ్గపరిభఙ్గవిధాయభర్గ-
భవ్యాఙ్గులీపరిచితం సురతాన్తరాలే ।
స్వం వీక్షీతుం న ముకురో రతినాయకస్య
ప్రాతర్భజామి చిబుకం హిమశైలజే తే ॥ ౧౭ ॥

బన్ధూకబన్ధురధరః స్మితపాటలస్తే
సద్యో వికస్వరముఖామ్బుజపత్రలీలః ।
ప్రేయోమిలిన్దపరిపీతమరన్దసారః
ప్రాతర్భవాని భవతాన్మమ మఙ్గలాయ ॥ ౧౮ ॥

సౌదామినీద్యుతినిరాకరణప్రవీణ-
దన్తాలిరమ్బు తవ దాడిమబీజవర్ణా ।
ధ్వాన్తం ధునోతు మమ కాఙ్ఘనబిన్దుకీర్ణా
ప్రాతర్భవాని భవచుమ్బనరాగపూర్ణా ॥ ౧౯ ॥

కర్ణావతంసఘనరత్నరుచాభిరామౌ
కాశ్మీరపత్రరచనానులలోలలీలౌ ।
ప్రాణేశదన్దదలనామలకోమలాఙ్గౌ
పాతాం ప్రభాతసమయే తవ దేవి గల్తౌ ॥ ౨౦ ॥

నాసాం స్మరామి గిరిరాజసుతే భవత్యాః

ప్రాతఃప్రబుద్ధతలపుష్యసమానభాసామ్ ।

శ్వాసానుమోదసరణీసురభీకృతాశాం

ప్రాణేశచిత్తపరికర్షణదివ్యపాశామ్ ॥ ౨౧॥

త్వల్లోచనే చటులఖణ్ణానగణ్ణానేయే

ధ్యాయన్తి నిశ్చలధియోఽమ్భ విభాతకాలే ।

నిస్సార్థపాదనికరోపగతాన్ శిరఃసు

బద్ధాణ్ణాలీన్ క్షితిభృతోఽపి నిభాలయన్తి ॥ ౨౨॥

క్రూరాకృతీ ఖలకులే సరలే స్వవర్గే

ప్రేమాఞ్చితే భవమనోభవభావనేఽమ్భ ।

స్వాభావికప్రకృతికే పరివారవర్గే

ప్రాతః శుభాని కురుతాం భ్రుకుటీలతే తే ॥ ౨౩॥

కేశాన్ధకారరజనీపతినేమిబిమ్బం

సామిన్ద్ధఖణ్డకలితం శిఖిలోచనాఙ్కమ్ ।

కామారికామమతికాజనిమూలకన్దం

భాలం భజామి తవ దేవి విభాతకాలే ॥ ౨౪॥

మాణిక్యనిర్మితరతీశరథాఙ్గజైత్ర-

తాటఙ్కయుగ్మలలితం నవకణ్ణాయుక్తమ్ ।

కర్ణద్వయం చపలలోచనకోణభాసి

ప్రాతర్మమాపహరతామఖిలం కలఙ్కమ్ ॥ ౨౫॥

మన్మానసే సరసి కిం నవపుణ్డరీకం

కిం మన్మనోవియతీ శారదమిన్ద్ధబిమ్బమ్ ।

భర్గస్య సౌఖ్యసదనం సురతోత్సవేషు

ధ్యాయామి దుఃఖదలనం వదనం శివం తే ॥ ౨౬॥

దివ్యాఙ్గదీప్తిసరసీవికసన్ముఖాబ్జ-

సంలీనమత్తమధుపావలికాన్తకాన్తమ్ ।

వక్త్రాయమానవిధుబిమ్బకలఙ్కకల్పం

కైశ్యం కుమారజనయిత్రి తవ స్మరామి ॥ ౨౭॥

ధ్యాయా శిరస్యషసి యే గురుపాదయుగ్మం

త్వాం చిత్కలాం జనని చేతసి చిన్తయన్తి ।

తే వాఙ్ఘ్రితాని సమవాప్య నితాన్తమస్తే
పూర్ణం పరాత్పరతరం తవ ధామ యాన్తి || ౨౮||

ప్రాతః స్మరామి జనయిత్రి జగత్పవిత్రం
త్వన్నామ మగ్గలమిదం కలయన్తి యేఽన్తః |
తే మత్తకిన్నరవధూకుచకుఙ్కుమాఙ్గాః
కామం కలాపినగరావనిగా రమన్తే || ౨౯||

దేవి త్వదీయనఖకోటిలవస్య శోభాం
శేషోఽపి నాలమతివర్ణయితుం గురుర్వా |
యచ్ఛాపలం వ్యరచి తత్ర మయాలపమత్యా
క్షన్తవ్యమేవ తవ తచ్ఛిశుభాషణత్వాత్ || ౩౦||

ఉచ్ఛావచప్రలపనం యదిహోస్తి కించి-
త్తత్రాపరాధకణికాపి న మే విభావ్యా |
యాద్యౌక్ త్వయా హృదయవర్తిధియా నియుక్తా-
స్తాదృఙ్మయా విరచితం విదితం తవాపి || ౩౧||

రుద్రః పితా మమ తథా జననీ భవానీ
మన్నామ దేవి గణనాథ ఇతి ప్రసిద్ధమ్ |
జాయేత చైతదఖిలం హి యథా యథార్థం
తాదృగ్విధేహి దయయా కిమితః పరం తే || ౩౨||

యః సంప్రబుద్ధ్య హరనామసున్దరికల్ప ఉచ్చైః |
స్తోత్రం పఠిష్యతి జనస్త్యయి వృత్తభక్తిః |
తం సర్వతోఽపి కృపయా నిజమాత్మజంవ -
త్స్వం రక్ష రక్ష జనజీవిని కిం బహూక్త్యా || ౩౩||

ఇతి శ్రీమయూగిరినివాసిచన్ద్రాశ్రేయోపనామకగణేశసూరీవిరచితం
జగన్మృగలాప్రాతఃస్మరణమ్ |
శుభమస్తు |

సంవత్ ౧౭౫౬ వర్షే భాద్రపదమాసే శుక్లపక్షే ౧౪ సోమవారే లిఖితమ్ |
పాఠ శివనందనస్వహస్తేన ||

From

A Survey of Sanskrit Stotra Literature

(7) Ramaswami, V.A., JagannAtha Pandita, Annamalainagar,

(8) Mishra, K. C., Studies in the cult of Jagannatha,
Institute of Orissan Culture, Bhubaneswar, 1991.

(9) Eschmann, A. The cult of Jagannatha and the regional tradition of Orissa,
Manohar Publisher and Distributors, New Delhi, 1978

Chapter 15

jaganmangalA prAtaHsmaraNastotram

written by Mukund Wadekar

Introductory

It is religious tradition that one should remember God or Goddess in morning after rising from the bed. It is considered auspicious and psychologically creating positive attitude and firmness of mind for facing the calamities and tensions of worldly situations, with the grace of the favourite deity. There is one prAtah-sUkta in the Rgveda (7.41.1), yajurveda (34.34), Atharvaveda (3.16.1). TaittirIya BrAhmana (2.8.9-7). There are some such stotras also e.g., vyankateshasubhAtastotram etc.

About the Poet

The jaganmangalAprAtaHsmaraNastotram is a prAtaHsmaraNastotram in praise of Goddess-JaganmangalA, composed by one Maharashtrian scholar, named gaNeshasUri chandrAtreya who was residing at mayUragiri, as mentioned in the colophon. (MayUragiri is probably mUhura, which is pilgrimage place of goddess reNukU). The poet mentions his name as gaNanAtha in verse no. 32. The rare Manuscript of this stotra is deposited in the Oriental Institute (acc. no. 5066), having four folios, written in DevanAgari script, on paper by a scribe shivAnanda on the Monday, the fourteenth day of the Bright half of the month of bhAdrapada, in vikrama samvat 1756 (i.e., 1700 A.D.).

About the Stotra

The stotra contains 33 verses in vasantatilakA metre. In incorporates the description of the Goddess in nakhashikhA (nail of foot to Hair on the head) or pAdAdi-keshAnta (from feet to head) or Arohakrama (from the Tantric or philosophical point of view). The various limbs and organs of Her body namely pAdayugma, gulphadvaya, janghAdvaya, jAnudvaya, nitamba, jaghana, nAbhikUpa, udara, stanadvaya, karachatuShTaya, kaNtha, chibuka, adhara, dantAli, gAlladvya, nAsA, lochanadvaya, bhAla, karNadvaya, vadana, kesha, shirah are beautifully described comparing them with upamAnas of various flowers (champaka, kamala, tilapuShpa), fruits (nAranga, dADima) and other things like Clouds, matta dvipendra, chaTula khanjana, mukura etc.) He has no doubt exhibited his poetic talent, but the influence of the saundaryalaharI of ShankarAchArya is evident (verse 2=saundryalaharI 4, verse 9 = saund. 76, verse 17 = saund. 67, verse 23 = saund. 51 etc... Like the saundaryalaharI, there are also some amorous descriptions of the Goddess, but these are to be regarded as the spontaneous outbursts of a devotee and not mere vulgar poetic descriptions. The poet, however, is aware of his limitations and hence says-

ఉచ్చావచప్రలపనం యదిహోస్తి కించి-
 త్తత్రాపరాధకణికాపి న మే విభావ్యా ।
 యాదృక్ త్వయా హృదయవర్తిధియా నియుక్తా-
 స్తాదృశ్యయా విరచితం విదితం తవాపి ॥

The Concluding Remarks

The scholar gaNeshasUri must be belonging to the shukla yajurvedi mAdhyandina mahArAshtrian Brahmin caste to which the present researcher also belongs. He was, therefore, interested - in studying the said stotra for highlighting the contribution of

this unknown scholar to the stotra literature.

Encoded Pallasena Narayanaswami ppnswami at gmail.com

Proofread by Pallasena Narayanaswami, PSA Easwaran

——
jaganma NgalA prAtaHsmaraNastotram

pdf was typeset on October 30, 2022

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

